نگاه بیرون

ایالات متحده و اروپا در مسیر تقابل بر سر ایران

The Washington Post

ترجمه: شهرام زرندار

● در این ماه یک تحول نفتی رخ داد؛ توتال یک قرارداد تاریخی را با ایران امضا کرد، رئیس اجرائی این شرکت از این قرارداد تقریبا پنج‌میلیارددلاری به‌عنوان یک ابتکار عمل از سوی یک پیشاهنگ صلح تعریف و تمجید کرد. پاتریک پویانه در مصاحبه‌ای با فرانس‌پرس در محل مراسم امضای قرارداد در تهران گفت: «ما اینجا هستیم تا پل بسازیم نه دیوار». این قرارداد بین شرکت نفت ملی چین و پتروپارس که یک شرکت ایرانی است، با توتال امضا شده است که در این قرارداد ۲۰ساله میدان گازی پارس‌جنوبی را توسعه خواهد داد. این قرارداد اولین قرارداد عمده ایران در حوزه انرژی با یک شرکت اروپایی از زمان توافق هسته‌ای با قدرت‌های جهانی است که سال گذشته تحریم‌ها علیه ایران را لغو کرد. پویانه گفت: «توسعه اقتصادی همچنین راهی برای ایجاد صلح نیز هست». اشاره پویانه انعکاس‌دهنده نگاهی وسیع‌تر در بین رهبران اروپایی برای بهبود روابط با ایران است. این نگاه شرکت‌هایی مانند توتال را تشویق به سرمایه‌گذاری می‌کند، سرمایه‌گذاری‌هایی که در سایه لغو تحریم‌ها ممکن شده است. اظهارنظرهای او همچنین نشان‌دهنده منازعه رو به افزایش بین ایالات متحده و اروپا بر سر چگونگی ایجاد روابط با ایران است، ایرانی که دولت ترامپ آن را به‌عنوان یک تهدید جهانی معرفی و آن را برای اعمال تحریم‌ها و انزوای بیشتر بررسی دوباره کرده است. از زمانی که ترامپ وارد کاخ سفید شده، اروپا و ایالات متحده مسیرهای مختلفی را درباره ایران دنبال کرده‌اند و این مسئله آینده توافق هسته‌ای را پرفرازونشیب جلوه داده است. برای اروپا توافق هسته‌ای که در سال ۲۰۱۵ امضا شده، برقراری روابط با یک بازیگر کلیدی در خاورمیانه را تسهیل می‌کند و در همین حال یک بازار مصرف بزرگ انرژی را روی شرکت‌های اروپایی می‌گشاید. بسیاری از بانک‌ها و شرکت‌های اروپایی برای واردشدن به بازار ایران دودل بوده‌اند، اما شرکت‌های فرانسوی، آلمانی و ایتالیایی در همه حوزه‌ها از انرژی‌های تجدیدپذیر گرفته تا هتل‌های لوکس و تولید خودرو سرمایه‌گذاری کرده‌اند. روز پنجشنبه، شرکت فرانسوی که اتومبیل‌های پژو سیتروئن تولید می‌کند، گفته فروش این شرکت در خاورمیانه و آفریقا در اولین نیمه سال جاری به خاطر تولیدات جدید در ایران تقریبا سه برابر شده است. فابین دنی که یک مشاور مقیم در تهران است و به شرکت‌ها در بازار ایران مشاوره می‌دهد، گفته: «اروپایی‌ها در حال بازگشتند، چینی‌ها در حال بازگشتند، روس‌ها و اوکراینی‌ها همه در حال بازگشتند و هرجا را که بنگرید، اینها حضور دارند». او گفته: «شرکت‌های بسیار بزرگی با اشتهای سرشار برای سرمایه‌گذاری در ایران وجود دارند و آنها در این بازار جذب خواهند شد». اما در واشنگتن، این توافق‌نامه که به وسیله دولت اوباما امضا شده، به‌عنوان یک توافق بابرکت و پرمنفعت به حساب نیامده است. برخی از ساکنان کاخ سفید دنبال اقدامات سخت‌گیرانه‌تری علیه ایران هستند، ایرانی که آنها می‌گویند نباید به خاطر فعالیت‌هایش مانند دنبال‌کردن برنامه توسعه موشک‌های بالستیک بدون مجازات بماند.

در ماه آوریل دولت به کنگره اطلاع داد که ایران با برجام همکاری می‌کند. دولت آمریکا باید هر ۹۰ روز یک بار گواهی دهد که ایران براساس برجام عمل می‌کند یا نمی‌کند، اما در همین حال دولت ترامپ در را برای بررسی دوباره توافق هسته‌ای باز گذاشته و این انتخاب را برای رهاکردن کامل توافق هسته‌ای برای خود محترم می‌شمرد. دولت ترامپ برای صدور گواهی مجدد به کنگره در روز دوشنبه برنامه‌ریزی کرده است. وزارت خزانه‌داری حتی نگفته که آیا به شرکت‌هایی مانند بویینگ اجازه تجارت با ایران را می‌دهد یا نه و این با وجود فروش بالقوه‌ای است که بویینگ می‌گوید می‌تواند ده‌ها هزار شغل برای آمریکایی‌ها بیافریند. یک مشاور ارشد سیاسی در شورای اروپایی روابط خارجی گفته «یک تفاوت روشن بین اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها درباره مسیری که برای مواجهه با ایران انتخاب کرده‌اند، وجود دارد، اروپایی‌ها به مسیری می‌روند که به برقراری روابط دوستانه‌ای می‌انجامد و ایالات متحده دنبال یک سیاست منزوی‌کننده در جهت جلوگیری از گسترش نفوذ ایران است».

با این همه آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای، نهادی که مسئول نظارت بر برنامه هسته‌ای ایران است، در ماه ژوئن گواهی داده که ایران توافق هسته‌ای را مراعات کرده است.

تحلیلگران می‌گویند اگر بنا باشد کاخ سفید تصمیم بگیرد خود را از توافق هسته‌ای کنار بکشد یا به دنبال تز به مذاکره قراردادن دوباره توافق برود، در این صورت ایالات متحده باید برای همراه‌کردن اروپا و سایر امضاکنندگان توافق‌نامه مانند روسیه یا چین دست به مبارزه و تلاشی مضاعف بزند. در این صورت دولت ایالات متحده با موانعی جدی برای اجرای رژیم تحریم‌های سفت‌وسخت‌تر بدون حمایت سایر قدرت‌های جهانی روبه‌رو خواهد شد.

مجلس نمایندگان مصوب کرد

تلاش آمریکا برای جلوگیری از درگیری با ایران در خلیج فارس

ایسنا: اعضای مجلس نمایندگان آمریکا به اتفاق آرا به متمم قانون اختیارات دفاع ملی برای جلوگیری از درگیری با ایران در آب‌های خلیج‌فارس رأی مثبت دادند. مجلس نمایندگان آمریکا روز پنجشنبه با تصویب اصلاحیه قانون اختیارات دفاع ملی از پنتاگون خواستند تا ایجاد کانال‌های ارتباطی با ایران را برای جلوگیری از رویارویی‌های اتفاقی با نیروهای ایران در آب‌های خلیج‌فارس مورد بررسی قرار دهد.

جان کانیبرز و روبن گالکو، اعضای دموکرات مجلس نمایندگان آمریکا، این متمم را پیشنهاد دادند که بدون حتی یک مخالف از میان ۴۳۵ کرسی به تصویب رسید. مجلس نمایندگان درحال‌حاضر در اختیار اکثریت جمهوری‌خواهان قرار دارد. قانون اختیارات دفاع ملی روز جمعه با ۳۴۴ رأی موافق به تصویب رسید که سیاست و بودجه دفاعی را تعیین می‌کند و طرح اولیه آن در ماه ژوئن ابتدا در کمیته خدمات مسلح سنا به تصویب رسید و هنوز ازسوی کل سناتورها تصویب نشده است.

خلیج‌فارس تاکنون شاهد مواردی از درگیری بین کشتی‌های ایرانی و آمریکایی بوده است. چندی پیش شلیک اخطار از سوی ناوهای ایرانی به ناو آمریکایی موجب دورشدن این ناو شد، اما این درگیری‌ها کم تکرار نمی‌شود. یکی از اصلی‌ترین مورد چالش‌های ایران و آمریکا در خلیج‌فارس، دستگیری ۱۰ ملوان آمریکایی در دی ماه ۹۴ ازسوی نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بود که وارد محدوده آب‌های سرزمینی ایران در اطراف جزیره فارسی شده بودند. دستگیری آنها، یک شب به طول انجامید و بعدها گفته شد که تماس تلفنی بین وزرای خارجه آمریکا و ایران برای آزادی ملوانان آمریکایی انجام شد. انتشار تصاویر دستگیری این ملوانان موجب شد اعضای جمهوری‌خواه کنگره به دولت وقت آمریکا اعتراض شدیدی کنند. سابقه این درگیری‌ها و اخطارها موجب شده که مجلس نمایندگان آمریکا اصلاحیه قانون اختیارات دفاع ملی از پنتاگون را تصویب کنند. اکنون متمم این قانون، وزیر دفاع آمریکا را ملزم می‌کند تا با هماهنگی وزیر امور خارجه کشور گزارشی درباره مزیت‌های حصول یک توافق میان نیروهای نظامی ایران، آمریکا و نظامیان دیگر کشورهای حاضر در آب‌های خلیج‌فارس تهیه و آن را به کمیته‌های مرتبط در کنگره ارائه کند. متمم این قانون، وزیر دفاع آمریکا را ملزم می‌کند تا با هماهنگی وزیر امور خارجه کشور گزارشی درباره مزیت‌های حصول یک توافق میان نیروهای نظامی ایران، آمریکا و نظامیان دیگر کشورهای حاضر در آب‌های خلیج‌فارس تهیه و آن را به کمیته‌های مرتبط در کنگره ارائه کند.

در این متمم همچنین از پنتاگون خواسته شده است تا برای ایجاد کانال‌های ارتباطی میان نیروهای ایرانی و آمریکایی در خلیج‌فارس تلاش کند که هدف آن جلوگیری از برخوردهای نظامی تصادفی در آب‌های خلیج‌فارس و تنگه هرمز عنوان شده است، اما مشخص نیست فرصت‌های ممکن برای ایجاد چنین ارتباطی چیست و تصویب قاطعانه این متمم ممکن است به‌عنوان نشانه‌ای از نگرانی اعضای کنگره آمریکا و تمایل آنها برای پرهیز از هرگونه تقابل نظامی احتمالی با ایران در این آب‌ها تلقی شود.

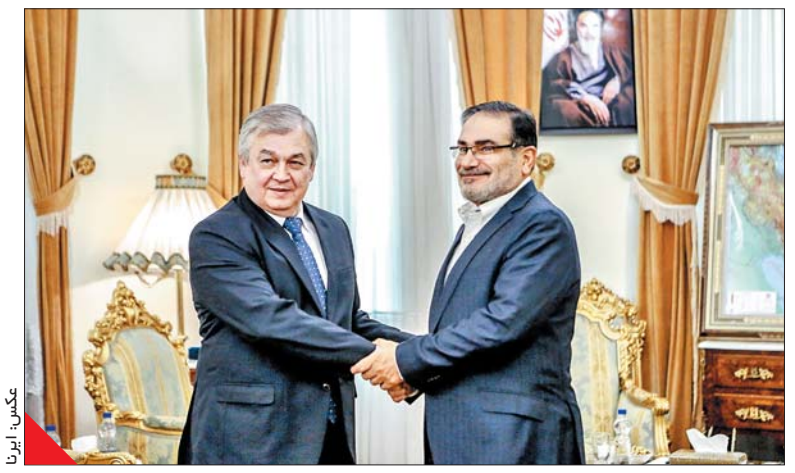

عکس: ایرنا

نماینده پوتین در تهران

شمخانی: هیچ‌گونه توافقی نباید زمینه‌ساز تجزیه سوریه باشد

شرق: فرستاده ویژه پوتین روز گذشته به تهران سفر کرد و با علی شمخانی ملاقات کرد. این دیدار در حالی انجام شد که هفته گذشته ولادیمیر پوتین و دونالد ترامپ رهبران روسیه و آمریکا در حاشیه اجلاس جی۲۰ با هم ملاقات کرده و درباره سوریه به توافق جدیدی رسیدند. این توافق دنبال گسترش مناطق آتش‌بس در سوریه است.

علی شمخانی در ملاقات با نماینده ویژه پوتین گفته که «هیچ‌گونه توافقی نباید زمینه‌ساز تجزیه سوریه باشد». دبیر شورای عالی امنیت ملی با اشاره به لزوم احترام کشورهای فعال در بحران سوریه به حاکمیت این کشور بر تمام سرزمین خود، تأکید کرد: هیچ‌گونه توافقی نباید مخدوش‌کننده این اصل غیرقابل‌تغییر یا زمینه‌سازی برای تجزیه سوریه باشد.

به گزارش ایسنا در ملاقات «الکساندر لاورنتیف»، نماینده ویژه رئیس‌جمهوری روسیه در امور سوریه، مواضع دولت‌های درگیر بحران سوریه، روند آتش‌بس و توافق‌های صورت‌گرفته همچنین آخرین تحولات در زمینه رویارویی با گروه‌های تروریستی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. هفته گذشته نیز سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه، به تهران سفر کرد و درباره برجام مذاکراتی با عباس عراقچی انجام داد. به گزارش ایسنا، الکساندر لاورنتیف که رئیس هیئت مذاکره‌کننده روس در مذاکرات آستانه است، در سفر به تهران علاوه بر شمخانی با حسین جابری‌انصاری، معاون وزیر خارجه و مذاکره‌کننده ارشد ایران در نشست آستانه نیز ملاقات می‌کند. او ۱۷ خردادماه نیز به تهران سفر کرده بود.

سوءاستفاده از فرصت گفت‌وگوی سیاسی

شمخانی سوءاستفاده برخی عناصر تروریست از فرصت گفت‌وگوهای سیاسی و آتش‌بس را برای بازسازی خود غیرقابل قبول و نگران‌کننده عنوان کرد و خاطرنشان کرد: تجربه ثابت کرده این عناصر به هیچ پیمان و توافقی پایبند نبوده و از هر فرصتی برای کشتار مردم بی‌گناه و پیگیری اهداف غیرانسانی خود استفاده خواهند کرد.

دبیر شورای عالی امنیت ملی عنوان کرد: ابتکار سیاسی سه‌جانبه و برگزاری اجلاس آستانه، روش موفقی است که می‌تواند به عنوان الگوی پایان‌دادن به بحران‌های منطقه‌ای با بهره‌گیری از ظرفیت‌های بومی مورد استفاده قرار گیرد. وی با اشاره به فعالیت گسترده لابی صهیونیسم برای تضعیف دولت سوریه و جهت‌دادن معادلات سیاسی و امنیتی در مسیر ضربه‌زدن به جبهه مقاومت، افزود: رژیم صهیونیستی ضمن برقراری پیوند عمیق و گسترده با گروه‌های تروریستی و کشورهای حامی آنها، به دنبال استفاده ابزاری از این گروه‌ها برای به‌اصطلاح امن نگه‌داشتن مرزهای اسرائیل و تداوم سرکوب مردم مظلوم فلسطین است.

همچنین الکساندر لاورنتیف، نماینده ویژه رئیس‌جمهور روسیه در امور سوریه، نیز در این ملاقات ضمن ارائه گزارشی از تفاهم روسیه، اردن و آمریکا درخصوص منطقه کاهش تنش در جنوب غرب سوریه به سؤالات مطرح‌شده دراین‌باره پاسخ داد. لاورنتیف با تأکید بر نقش و کارکرد تعیین‌کننده جمهوری اسلامی ایران، روسیه و سوریه در موضوع مبارزه واقعی با تروریسم، افزود: روند همکاری‌های راهبردی مشترک میان سه کشور تا نابودی کامل جبهه تروریسم با جدیت ادامه خواهد یافت.

مذاکرات مقامات روسی و ایرانی در حالی انجام می‌شود که طبق توافق نشسته آستانه ۵ که چهاردهم تیرماه در آستانه قزاقستان برگزار شد، قرار است اجلاس آتی کارشناسی روند آستانه در تاریخ اول و دوم آگوست برابر با ۱۰ و ۱۱ مرداد در ایران و دور ششم کنفرانس آستانه در هفته آخر آگوست ۲۰۱۷ برابر با هفته اول شهریور ۹۶ در آستانه مجدد برگزار شود.

معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری:

اخبار تغییرات در کابینه گمانه‌زنی رسانه‌ای است

ایرنا: معاون امور مجلس رئیس‌جمهوری، روز گذشته در شورای معاونین پارلمانی وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرائی، گفت: «رئیس‌جمهوری در حال بررسی و رایزنی برای معرفی کابینه جدید هستند ولی فهرست‌ها و اخبار و گزارش‌هایی که در این زمینه در سایت‌ها و رسانه‌ها منتشر می‌شود، فعلا گمانه‌زنی است و بعضا هم با اهداف خاصی منتشر می‌شود».

حسینعلی امیری ادامه داد: «براساس ماده ۲۰۴ قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، رئیس‌جمهوری تا دو هفته پس از انجام مراسم تحلیف، اسامی وزیران پیشنهادی را به همراه شرح حال هر یک از وزیران و برنامه دولت به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌کند. شروع این دو هفته می‌تواند بعد از مراسم تحلیف باشد». او افزود: «یک هفته پس از ارائه فهرست وزیران پیشنهادی از سوی رئیس‌جمهوری، جلسات مجلس برای بحث و بررسی خط مشی و اصول کلی برنامه دولت و اخذ رأی اعتماد برای وزیران به‌طور متوالی تشکیل می‌شود. براساس قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، با پیشنهاد رئیس مجلس و تصویب نمایندگان، جلسات رأی اعتماد به‌صورت صبح و بعدازظهر برگزار خواهد شد».

معاون پارلمانی رئیس‌جمهوری روابط نزدیک و سازنده با مجلس شورای اسلامی را یکی از سیاست‌های اصلی دولت تدبیر و امید خواند و گفت: «خوشبختانه سطح تعاملات دولت و مجلس ارتقای خوبی یافته است و ما امیدواریم این تعاملات در دولت دوازدهم نیز ادامه یابد و این روند می‌تواند در حل مسائل و مشکلات کشور تأثیر بسزایی داشته باشد».

امیری با قدردانی از تلاش‌های معاونین پارلمانی وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرائی در دولت یازدهم افزود: «مطمئنا روزهای آینده اوج کار معاونت امور مجلس ریاست‌جمهوری و معاونت‌های پارلمانی دستگاه‌های اجرائی خواهد بود که امیدواریم همکاری نزدیک میان دستگاه‌های مختلف با هیئت‌رئیسه، فراکسیون‌ها، کمیسیون‌های تخصصی مجلس و مجامع استانی نمایندگان، آثار مثبت خود را در کلیه مناسبات دولت و مجلس نشان دهد».

او گفت: «مطمئنا تعامل سازنده میان قوای مختلف و از جمله میان دولت و مجلس می‌تواند به تحقق هرچه بهتر و سریع‌تر اهداف انقلاب، آرمان‌های حضرت امام (ره)، منویات مقام معظم رهبری و برنامه‌های رئیس‌جمهوری منتخب ملت کمک کند».

امیری همچنین بر ضرورت رسیدگی سریع و دقیق به درخواست‌ها و نامه‌های نمایندگان محترم تأکید کرد و افزود: «همه ما باید تلاش کنیم بر اساس قوانین و مقررات به مشکلات، به‌ویژه مشکلاتی که به وسیله نمایندگان مردم منعکس می‌شود، رسیدگی کنیم ولی در عین حال مراقبت کنیم که برخی مناسبات غیررسمی به روند منطقی امور آسیب نزند».

دهدشتی مدیرکل دفتر ویژه دولت در مجلس نیز گزارشی تطبیقی از تعداد سؤالات و تذکرات نمایندگان مجلس از مقامات اجرائی در دولت‌های یازدهم، دهم و نهم ارائه کرد.

در این جلسه همچنین هر یک از معاونان پارلمانی وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرائی مطالبی را درباره عملکرد خود و نحوه تعامل بهتر با مجلس شورای اسلامی به‌ویژه در ایام تحلیف و رأی اعتماد به کابینه جدید، ارائه و از اقدامات و برنامه‌ریزی‌های کارشناسی معاونت امور مجلس ریاست‌جمهوری برای ارتقا و تسهیل روابط دولت و مجلس قدردانی کردند.

عکس: مهر

کوتاه دیپلماسی

سفر هیئتی از اتحادیه میهنی کردستان عراق به تهران

● **ایسنا:** یکی از رسانه‌های عراقی اعلام کرد امروز هیئتی بلندپایه از اتحادیه میهنی کردستان عراق در سفری رسمی و چندروزه راهی تهران خواهد شد. پایگاه خبری موازین‌نیوز نوشت: این هیئت متشکل از کسرت رسول علی، معاون‌اول دبیرکل اتحادیه و ملابختیار و محمود سنکاوی، از مسئولان بلندپایه اتحادیه میهنی است. این هیئت در رابطه با اوضاع اقلیم کردستان عراق و منطقه و همچنین تقویت روابط دوجانبه کردستان عراق با ایران با مقامات ایرانی گفت‌وگو خواهند کرد.

توصیه سخنگوی وزارت خارجه به دولتمردان آمریکا

● **ایرنا:** سخنگوی وزارت خارجه در واکنش به اظهارات نسنجیده رئیس‌جمهوری آمریکا علیه ایران در سفر به پاریس، گفت: ظاهرا مشاوران ایشان هنوز در فضای وهم‌آلود گذشته سیر می‌کنند و آن‌گونه که در آن دوران نیز از واقعیات و بدیهیات ابتدایی بی‌خبر بودند، هم‌اکنون نیز از تحولات ایران، منطقه و جهان بسیار عقب هستند. بهرام قاسمی به دولت جدید آمریکا توصیه کرد ضمن توجه به نقش مثبت، سازنده و ثبات‌آفرین ایران در منطقه و جهان، طغیان و سرکشی را در سیاست‌ها و اقدامات خودخواهانه و هرج‌ومرج‌طلبانه خویش و برخی هم‌پیمانان لجوج، متجاوز و اشغالگر خود در منطقه جست‌وجو کنند.

بررسی طرح راه‌اندازی خط کشتی‌رانی مسافری ایران و روسیه

● **ایسنا:** مهدی سنایی، سفیر ایران در روسیه اواخر هفته گذشته با دعوت سرگئی مارازوف، استاندار استان اولیانوفسک روسیه به این استان سفر کرد. راه‌اندازی خط کشتی‌رانی مسافری بین ایران و استان اولیانوفسک روسیه از طریق رودخانه ولگا، معرفی یکی از استان‌های کشور به‌عنوان همکار استانی استان اولیانوفسک، پروژه سرمایه‌گذاری جمهوری اسلامی ایران در تولید مخازن تحت فشار سی‌ان‌جی در منطقه صنعتی ویژه اولیانوفسک، راه‌اندازی مراکز لجستیک در ایران و استان اولیانوفسک با هدف تسهیل تبادل کالاهای دو کشور و نیز اجرای برنامه‌های فرهنگی، بخشی از مباحث مطرح‌شده و توافقات به‌دست‌آمده در ملاقات سنایی و استاندار اولیانوفسک بود.